

ممدوده: جواهر البلاغه، از مبحث فی الإيجاز و الإطناب و المساواة تا پایان کتاب

تستی

۱. آیه شریفه «...فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ...» از موارد است.

أ. إيجاز القصر ب. إيجاز الحذف بحذف الشرط ج. إيجاز البلاغة د. إيجاز الحذف بحذف جواب الشرط

۲. در جمله «مَنْ سَرَّهَ زَمَنٌ سَاءَتْهُ أَزْمَانٌ» چه مجازی به کار رفته است و علاقه آن چیست؟

أ. عقلی - سببیت ب. عقلی - زمانیت ج. لغوی - مسببیت د. لغوی - زمانیت

۳. جمله «خَيْرُ النَّاسِ مَنْ يَنْفَعُ النَّاسَ» کدام نوع از کنایه است؟

أ. کنایه از صفت ب. کنایه از موصوفی که صفتش حذف شده است

ج. کنایه از نسبتی که صاحب نسبت، مذکور است د. کنایه از نسبتی که صاحب نسبت، غیر مذکور است

* تشبیه لا یوضع فیہ المشبه و المشبهه فی صورة من صور التشبیه المعروفة بل یلمح المشبه و المشبهه و یفهمان من المعنی و یكون المشبهه دائماً برهاناً علی إمكان ما اسند إلى المشبه.

۴. عبارت، تعریف تشبیه است.

أ. ضمنی ب. مقلوب ج. ممکن د. مؤکد

تشریحی

* العدول من التكلم إلى الغيبة كقوله تعالى «قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ...» للإشارة إلى أنه الله الذي له الأسماء الحسنى و منها أنه غفور رحيم. و العدول من الخطاب إلى الغيبة كقوله تعالى «رَبَّنَا إِنَّا أَتَيْنَاكَ بِغَيْرِ مَعْرِفَةٍ لِّنَا وَأَنْتَ عَلِيمُ الْغُيُوبِ» حيث إن هذا الميعاد لا يختص بهم بل يعتمهم و غيرهم.

۱. موضع التفات در آیات کریمه فوق را معین نموده، علت آن را توضیح دهید.

* طرفا التشبیه إذا كانا مرکبین فإمّا لم یمكن إفراد أجزائهما و إمّا یمكن إفراد أجزائهما.

۲. شعر «و كأن أجرام السماء لوامعاً / درر تُثرن علی بساط أزرق» از کدام مورد است؟ دلیل آن را توضیح دهید.

۳. ضمن تعریف تشبیه بلیغ، علت نامگذاری آن را بیان کنید.

۴. استعاره مکنیه را تعریف کرده، آن را در آیه کریمه «وَاحْفَظْ لَهُمَا جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ...» توضیح دهید.

۵. مدار قرینه استعاره تبعیه، در جملات زیر چه کلمه‌ای است؟

أ. «...و صُرِّتْ عَلَيْهِمُ الذَّلَّةُ وَالْمَسْكَنَةُ...»: ب. «وَقَطَّعْنَا لَهُمُ فِي الْأَرْضِ أُمَمًا...»: ج. «فَبَشِّرْهُم بِعَذَابٍ أَلِيمٍ»: د. «بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ...»:

* التلویح هو الذي كثرت وسائله بلا تعريض. و الرمز هو الذي قلت وسائله مع خفاء في اللزوم بلا تعريض.

و ما یک فی من عیب فاتی / جبان الکلب مهزول الفصیل.

۶. بیت فوق تلویح است یا رمز؟ دلیل آن را توضیح دهید.

۷. استخدام را تعریف کرده، نحوه جریان آن در آیه کریمه «... فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ...» را تبیین کنید.

* الإبداع هو أن يكون الكلام مشتملاً على عدة أنواع من البديع كقول الشاعر: فَضَحَّتْ الْحَيَا وَ الْبَحْرُ جُوداً فَقَدْ بَكَى الْهَلْ / حيا من حياء منك و التظم البحر.

۸. از چهار نوع بديع که در بیت فوق به کار رفته، دو نوع را نام برده و بیان کنید.

* یلحق بمراعاة النظير ما بنى على المناسبة في اللفظ باعتبار معنى له غير المعنى المقصود في العبارة نحو قوله تعالى: «الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ مُجْسَبَانِ * وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ».

۹. شاهد در آیه کریمه را توضیح دهید.